

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr. 6473

Dosar nr. 155/45/2020

Ședința publică de la 2 decembrie 2020

Președinte : Horațiu Pătrașcu - Judecător
Mona Magdalena Baciu - Judecător
Mariana Constantinescu - Judecător
Ionela-Ramona Scurtu - Magistrat-asistent

Ministerul Public-Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de domnul procuror Liviu Drăgănescu

Pe rol se află soluționarea recursului declarat de recurentul-reclamant Petrescu Ioan împotriva sentinței nr. 19 din 14 aprilie 2020, pronunțate de Curtea de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal făcut în ședință publică, lipsesc părțile, recurentul-reclamant Petrescu Ioan și intimații-pârâți Ministrul Afacerilor Interne și Ministerul Afacerilor Interne.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se prezintă referatul cauzei, magistratul-asistent învederând că recursul este declarat cu respectarea termenului prevăzut de lege, fiind achitată în mod corespunzător taxa judiciară de timbru; în cauză s-a formulat întâmpinare de către intimatul Ministrul Afacerilor Interne; s-a solicitat judecarea cauzei în lipsă.

Se mai referă că din eroare a fost menționat în citativ Ministerul Afacerilor Interne, în fața instanței de fond acesta nefiind parte.

Înalta Curte constată că, în temeiul art.92 alin.2 Cod procedură civilă, în această cauză participă Reprezentantul Ministerul Public.

Totodată, instanța dispune scoaterea din citativ a intimatului-pârât Ministerul Afacerilor Interne întrucât din eroare a fost menționat ca intimat-pârât, la fond fiind parte doar Ministrul Afacerilor Interne, în calitate de pârât, sentința pronunțându-se în contradictoriu cu acesta.

Nemaifiind alte cereri de formulat și excepții de soluționat, Înalta Curte, în conformitate cu dispozițiile art. 392 din Codul de procedură civilă, declară deschise dezbaterile și acordă cuvântul asupra recursului.

Reprezentantul Ministerului Public, solicită în principal respingerea recursului ca inadmisibil întrucât lipsește una dintre condițiile esențiale pentru exercitarea acestei căi de atac, respectiv interesul. Arată că ordonanța militară nu mai este în vigoare, epuizându-și efectele, motiv pentru care consideră, în concordanță și cu practica Înaltei

Curți de Casație și Justiție-Secția de contencios administrativ și fiscal, că recursul este inadmisibil.

În subsidiar, solicită respingerea recursului ca nefondat.

Înalta Curte, luând act de susținerile Reprezentantului Ministerului Public, în conformitate cu dispozițiile art.394 Cod procedură civilă, declară închise dezbaterile și rămâne în pronunțare asupra excepției inadmisibilității recursului, pentru lipsa de interes, și pe fondul recursului.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Obiectul cererii de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Iași, la data de 07.04.2020, sub numărul 155/45/2020, reclamantul Petrescu Ioan în contradictoriu cu pârâtul Ministrul Afacerilor Interne, a solicitat pronunțarea unei hotărâri prin care să se dispună anularea parțială a Ordonanței Militare nr.1/2020 (astfel cum a fost modificată prin Ordonanța Militară nr.2/2020) ambele emise de către pârât.

2. Hotărârea instanței de fond

Prin sentința civilă nr. 19 din 14 aprilie 2020, pronunțate de Curtea de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal s-a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministrului Afacerilor Interne și respinge acțiunea formulată de reclamantul Petrescu Ioan, în contradictoriu cu pârâtul Ministrul Afacerilor Interne, ca fiind formulată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă.

3. Calea de atac exercitată în cauză

Împotriva sentinței civile nr. 19 din 14 aprilie 2020, pronunțate de Curtea de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal, *reclamantul Petrescu Ioan a declarat recurs*, criticând-o pentru nelegalitate, solicitând admiterea recursului, casarea sentinței recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe.

În contextul unei succinte prezentări a situației de fapt, recurentul-reclamant a arătat, în esență, că s-a conformat dispozițiilor instanței și a depus la dosar cerere precizatoare prin care a înțeles să modifice cadrul procesual pasiv, prin solicitarea de introducere în cauză, în calitate de pârât a Ministerului Afacerilor Interne - autoritate publică centrală-, cu respectarea dispozițiilor art. 204 alin.1, art.175 alin.1, art.183 alin.3 Cod procedură civilă și art.16 ind.1 din Legea nr.554/2004.

Astfel, prin neanalizarea cererii modificatoare depusă la dosar, prin e-mail, la data de 14.04.2020, ora 3.10 a.m., reținându-se lipsa calității procesuale a pârâtului Ministrul Afacerilor Interne, recurentul-reclamant a suferit o vătămare, fiind lipsit de soluționarea pe fond a acțiunii formulate.

Cererea de recurs a fost întemeiată pe dispozițiile a alin.8 alin. (1) pct. 5 Cod procedură civilă.

4. Apărările formulate în recurs

Intimatul-pârât Ministrul Afacerilor Interne a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat și menținerea sentinței recurate ca fiind

temeinică și legală, apreciind, în esență, că recurentul-reclamant nu a depus la dosar cererea modificatoare în timp util, fiind depusă în ziua termenului de judecată, astfel că nu poate fi imputată instanței neluarea în seamă a acestei cereri.

5. Procedura de soluționare a recursului

În cauză a fost parcursă *procedura de regularizare a cererii de recurs și de efectuare a comunicării actelor de procedură între părțile litigante*, prevăzută de art. 486 Cod procedură civilă, coroborat cu art. 490 alin. (2), art. 471¹ și art. 201 alin. (5) și (6) Cod procedură civilă, cu aplicarea și a dispozițiilor O.U.G. nr. 80/2013.

În temeiul art. 490 alin.(2), coroborat cu art.471¹ și art.201 alin.(5) și (6) Cod procedură civilă, *prin rezoluția din 24 iulie 2020, s-a fixat termen de judecată pentru soluționarea cererii de recurs la data de 2 decembrie 2020, în ședință publică, cu citarea părților*, cererea formulată de recurent privind preschimbarea termenului de judecată fiind respinsă.

II. Soluția și considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Examinând legalitatea sentinței recurate prin prisma criticilor invocate prin cererea de recurs și a dispozițiilor legale incidente în materia supusă verificării, Înalta Curte constată că recursul este fondat, în limitele și pentru considerentele expuse în continuare.

1. Cu titlu preliminar, Înalta Curte constată netemeinicia excepției inadmisibilității recursului invocată de reprezentantul Ministerului Public apreciind că aceasta vizează, în realitate, o lipsă de obiect a acțiunii, care nu poate fi analizată în lipsa lămuririi cadrului procesual pasiv de către instanța de fond.

2. Argumente de fapt și de drept relevante

Instanța de contencios administrativ și fiscal a fost investită de către reclamantul Petrescu Ioan cu o cerere, prin care a solicitat, în contradictoriu cu pârâțul Ministrul Afacerilor Interne, anularea parțială a Ordonanței Militare nr.1/2020 (astfel cum a fost modificată prin Ordonanța Militară nr.2/2020), ambele emise de către pârât.

Prin sentința ce formează obiectul recursului, instanța de fond a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministrului Afacerilor Interne și a respins acțiunea, ca fiind formulată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă.

Înalta Curte constată că la fila 57 din volumul II al dosarului de fond se află cererea precizatoare/modificatoare formulată de reclamant, depusă la dosar la data de 14 aprilie 2020, anterior începerii ședinței de judecată, prin care acesta arată că înțelege să se judece cu Ministrul Afacerilor Interne și Ministerul Afacerilor Interne, în calitate de pârâți, cerere care nu a fost pusă în discuția părților, nefiind soluționată de instanță.

Așa fiind, instanța de control judiciar constată că hotărârea primei instanțe este nelegală, reținând incidența în cauză a motivului de casare prevăzut de dispozițiile art.488 alin.(1) pct.5 Cod procedură civilă.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.488 alin.(1) pct.5 din Codul de procedură civilă, se impune soluția de casare în soluționarea recursului, „când, prin hotărârea dată, instanța a încălcat normele de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității.”

Amintește Înalta Curte că nulitatea actelor de procedură definită la art.174 alin.(1) din Codul de procedură civilă ca fiind „sancțiunea care lipsește total sau parțial de efecte actul de procedură efectuat cu nerespectarea cerințelor legale, de fond sau de

formă” se regăsește actualmente în Capitolul III din titlul IV al Cărții I din același Cod, care reglementează deopotrivă nulitatea absolută și pe cea relativă, nulitatea condiționată și nulitatea necondiționată de existența unei vătămări, totodată, statuând asupra modului în care nulitățile pot fi invocate și efectele pe care le produce aplicarea sancțiunii.

Prin urmare, orice pretinsă încălcare a unei reguli de procedură, indiferent de regimul său juridic, va fi analizată din perspectiva art. 488 alin.(1) pct.5 Cod procedură civilă, pentru a se constata dacă reprezintă sau nu un motiv de casare a hotărârii.

În acest context, Înalta Curte constată că instanța de fond nu a pus în discuția părților litigante cererea de modificare a cadrului procesual pasiv, nepronunându-se asupra acesteia.

Instanța de control judiciar amintește că unul dintre principiile fundamentale ale dreptului este rolul judecătorului în aflarea adevărului reglementat de dispozițiile art. 22 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia: „(1) Judecătorul soluționează litigiul conform normelor de drept aplicabile, (...), (6) Judecătorul trebuie să se pronunțe asupra a tot ceea ce s-a cerut, fără însă a depăși limitele investiției, în afară de cazurile în care legea ar dispune altfel, iar, în vederea asigurării respectării principiului contradictorialității, art.14 alin.(5) din același Cod prevede că „instanța este obligată, în orice proces, să supună discuției părților toate cererile, excepțiile și împrejurările de fapt sau de drept invocate”, aceste din urmă dispoziții fiind dezvoltate și în cuprinsul art. 224 privitoare la discutarea cererilor și excepțiilor din Codul de procedură civilă, Capitolul II care reglementează „Judecata”, precum și în secțiunea a 4-a aceluiași capitol privind deliberarea și pronunțarea hotărârii în cuprinsul art. 397 alin.(1) Cod procedură civilă, care stipulează că „instanța este obligată să se pronunțe asupra tuturor cererilor deduse judecării (...)”.

Reține Înalta Curte că respectarea acestor dispoziții procedurale, cu valoare de principiu, se circumscrie și obligației ce revine instanței de a garanta părților exercițiul efectiv al dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Codul de procedură civilă, art. 21 din Constituția României și art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, dreptul la un proces echitabil constituie o componentă a principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică, nefiind suficient ca legea să recunoască persoanelor drepturi substanțiale în măsura în care acestea nu sunt însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, de natură a le pune în valoare.

În acest sens, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că dreptul la un proces echitabil implică în sarcina instanței obligația de a proceda la „un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța” (Cauza Albina împotriva României, Cauza Gheorghe împotriva României).

Prin urmare, în condițiile în care instanța de fond a încălcat normele de procedură antereferte, a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității, producând astfel o vătămare reclamantului, având în vedere soluția pronunțată în raport cu obiectul cererii de chemare în judecată și pretențiile concrete deduse judecării, ținând cont de specificul contenciosului administrativ în limitele căruia se desfășoară raporturile litigioase de față, Înalta Curte constată că instanța de fond a pronunțat o hotărâre nelegală, nesoluționând cererea formulată de reclamant prin care acesta a modificat cadrul procesual pasiv, precizând că înțelege să se judece și cu Ministerului Afacerilor

Interne-autoritate publică centrală, în calitate de pârât, instanța respingând acțiunea ca fiind formulată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă, reținând că emitentul actului a cărui anulare se solicită este Ministerul Afacerilor Interne, iar reclamantul deși trebuia și putea, nu a indicat expres faptul că se judecă cu Ministerul Afacerilor Interne, astfel cum i s-a pus în vedere de către instanță.

Așa fiind, pentru respectarea principiului dublului grad de jurisdicție și asigurarea tuturor garanțiilor procesuale pe care judecata în primă instanță le conferă părților, se impune casarea sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe, urmând ca instanța să se pronunțe, după punerea în discuția părților litigante, asupra cererii precizatoare a cadrului procesual formulată de reclamant aflată la fila 57 din volumul II al dosarului de fond și să soluționeze cauza cu respectarea tuturor normelor de procedură prevăzute de lege.

3. Temeiul legal al soluției adoptate în recurs

Pentru considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art.20 alin.(3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 497 Cod procedură civilă, va admite recursul, va casa sentința recurată și va trimite cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN NUMELE LEGII, D E C I D E :

Respinge excepția inadmisibilității recursului.

Admite recursul declarat de recurentul-reclamant Petrescu Ioan împotriva sentinței nr. 19 din 14 aprilie 2020, pronunțate de Curtea de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința recurată și trimite cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.
Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 decembrie 2020.

JUDECĂTOR,
H.Pătrașcu

JUDECĂTOR,
M.M.Baciu

JUDECĂTOR,
M.Constantinescu

MAGISTRAT-ASISTENT,
I.R.Scurtu